URHEILU VAIKUTUS

Etelä-Pohjanmaan
URHEILUAKATEMIA

TOIMINTAKERTOMUS
1.8.2020 – 31.7.2021

SISÄLLYS

1.	**AKATEMIAKATSAUS**	3
2.	**HALLINTO**	4
	2.1 Toimintamalli	4
	2.2 Organisaatio	5
	2.3 Kunnat, kaupungit, oppilaitokset ja Kuortaneen Urheiluopistosäätiö	6
	2.4 Muut sopimuskumppanit	6
	2.5 Johtoryhmä	7
3.	**OPISKELU JA OPPILAITOKSET**	7
4.	**LAJIT JA URHEILIJAT**	9
5.	**VALMENTAJAT, VALMENNUS JA HARJOITTELU**	11
	5.1 Valmentajat	11
	5.2 Valmennus	13
	5.3 Harjoittelu	14
	5.4 Yläkoulutoiminta	15
	5.5 Olosuhteet	15
6.	**ASIANTUNTIJAPALVELUT**	16
7.	**VIESTINTÄ**	17
8.	**URHEILUAKATEMIA- JA MUU YHTEISTYÖ**	18
9	**TALOUS**	19

Etelä-Pohjanmaan
URHEILUAKATEMIA

1. AKATEMIAKATSAUS

Kulunut lukuvuosi oli Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian 14. toimintavuosi. Akatemiaurheilijoidemme määrä kasvoi hieman edellisvuodesta, samoin naisurheilijoiden määrä nousi noin 3 %. Lajeista suurimpia olivat lentopallo, jääkiekko, yleisurheilu, pesäpallo sekä yleisurheilu. Joukkuelajien urheilijoiden määrä on kaikkiaan noin 10 % suurempi kuin yksilöurheilijoiden. Muita päälajejamme olivat paini, jalkapallo ja keilailu sekä alueellisesti salibandy.

Koronapandemia ei enää lukuvuoden aikana vaikuttanut akatemiaharjoitteluun samassa mittakaavassa kuin keväällä 2020 ja maakunnassa pystyttiin järjestämään lähiopetusta koko lukuvuoden ajan, muutamia yksittäisiä, lyhytaikaisia koulukohtaisia jaksoja lukuun ottamatta. Harjoitustilojen käyttöön pandemialla oli sen sijaan vaikutusta edelleen, mm. monet kuntosalit olivat kokonaan pois käytöstä. Kaikki akatemiapaikkakunnat mahdollistivat silti kiitettävästi maajoukkuetasoisten akatemiaurheilijoiden harjoittelun tiloissaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä valtionapu lähes tuplaantui vuodelle 2020 ja tämä mahdollisti ensimmäistä kertaa akatemian historiassa päätoimisten asiantuntijoiden palkkaamisen. Koronapandemian vuoksi asiantuntijatoiminta käynnistyi täydellä teholla vasta syksyllä 2020, jolloin mm. saimme ensimmäisen psyykkisen valmentajan akatemian palkkalistoille. Samoin ravintoasiantuntijan tuntiresurssia pystyttiin kasvattamaan huomattavasti ja fysioterapiaan saatiin useampi uusi henkilö ostopalveluna. Urheilufysioterapeutit olivat puolestaan säännöllisesti mukana päälajiemme valmentautumisessa. Valmennusjohtoisen osallistuvan asiantuntijatoiminnan kehittäminen olikin yksi lukuvuoden toiminnan avainalueista.

Toinen pitkäaikainen tavoite toteutui, kun Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia sai ensimmäisen virallisen urheiluyläkoulun joulukuussa 2020, jolloin Kuortaneen yhteiskoulu hyväksyttiin ensimmäisenä eteläpohjalaisena kouluna Olympiakomitean yläkouluverkostoon. Kuortaneen malli on suunnattu esisijaisesti 9-luokkalaisille urheilijoille, jotka ovat urheilullisesti lajissaan sillä tasolla, että voivat tavoitteellisesti ja turvallisesti harjoitella yhdessä urheilulukiolaisten kanssa. Yhteiskoululla on valmius ottaa toimintaan mukaan haluttaessa myös 8-luokkalaisia. Kuortaneen yläkoulumallia on jatkossa tarkoitus hyödyntää mm. Vuokatissa. Ja omassa maakunnassamme toivomme edelleen saavamme virallisia urheiluyläkouluja myös muille akatemiapaikkakunnille.

Dual Carrier -toimintoja on kehitetty myös korkeakoulutasolla. Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa on työstetty lukuvuoden aikana uusia polkuja urheilijoille tutkinto-opiskeluun liittyen. Jatkossa toisen asteen opiskelijoiden on mahdollista varmistaa opiskelupaikka Seinäjoen ammattikorkeakoulusta mm. ammatillisen toisen asteen väylää, lukioväylää ja yleistä avointa AMK-väylää hyödyntäen. Lisäksi urheilijoille tutkinto-opiskelijoina on mahdollisuus suorittaa eri tieteenaloille heille räätälöityjä opintokokonaisuuksia ja suuntautumismahdollisuuksia sekä urheilujohtamisen opintoja.

Tämä maakunnallisten urheilijoille räätälöityjen opintojen kehitystyö tukee hyvin Olympiakomiteassa käynnissä olevaa hanketta laatujärjestelmän luomisesta huippu-urheilumyönteisille korkeakouluille. Järjestelmän tavoitteena on tunnistaa ja tunnustaa yliopistot ja ammattikorkeakoulut, jotka täyttävät huippu-urheilumyönteiselle korkeakoululle asetetut kriteerit sekä parantaa huippuvaiheen urheilijoiden edellytyksiä suorittaa korkeakouluopintoja urheilun ehdoilla.

Maarit Laitinen
toiminnanjohtaja

2. HALLINTO

2.1 Toimintamalli

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia on Kuortaneen Urheiluopiston valmennuskeskuksen hallinnoima ja koordinoima maakunnallinen yhteistyöverkosto ja toimintaympäristö, joka tukee urheilijoiden päivittäisharjoittelua, auttaa urheilun ja opintojen yhdistämisessä sekä tuo valmennuksen asiantuntijatoiminnot urheilijan ja valmentajan arkeen. Urheiluakatemian johtoteema on "Urheilijan parhaaksi tiellä huipulle". Urheiluakatemia on yksi kuudesta Olympiakomitean valtakunnallisesta urheiluakatemiasta.

Vuonna 2007 toimintansa käynnistänyt Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia muodostaa yhdessä Kuortaneen Urheiluopiston valmennuskeskuksen kanssa valtakunnallisen urheiluakatemian ja valmennuskeskuksen toimintaympäristön, joka toimii kiinteässä yhteistyössä Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön akatemiaohjelman kanssa.

Akatemian harjoitusryhmiä toimii Ilmajoella, Kuortaneella, Lapualla ja Seinäjoella.

Akatemiatoiminta kattaa kaikki koulumuodot yläkouluista korkeakoulutasoiseen opiskeluun, ja se on tarkoitettu nuorille huipulle tähtääville ja jo kansainvälisellä huipulla oleville urheilijoille, haastajatason urheilijoita unohtamatta.

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia tukee ja koordinoi tavoitteellisesti harjoittelevan ja huipulle pyrkivän urheilijan opiskelu-, urheilu- ja työuran yhdistämistä. Täysipainoinen valmentautuminen käsittää päivittäistä harjoittelua myös koulupäivän aikana henkilökohtaisen opinto- ja valmennussuunnitelman mukaisesti. Urheiluakatemian keskeisiä tehtäväalueita ovat päivittäisvalmennuksen, asiantuntijatoiminnan ja harjoitusolosuhteiden kehittäminen sekä urheilijoiden opiskelumahdollisuuksien ja harjoitusolosuhteiden tehostaminen.

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian yhteistyökumppaneita valmennustoiminnassa ovat kansalliset lajiliitot ja näiden alueorganisaatiot sekä maakunnan urheiluseurat. Lisäksi akatemian tekee yhteistyötä kaikkien muiden Suomen urheiluakatemioiden kanssa.

Urheiluakatemialla on toiminnanjohtaja, joka vastaa urheiluakatemiatoiminnan käytännön toteutuksesta, hallinnoinnista ja oppilaitosyhteistyöstä, valmennuspäällikkö ja valmennuskoordinaattori, jotka vastaavat akatemiavalmennuksen ja asiantuntijatyön järjestämisestä sekä valmennus- ja asiantuntijatyössä toimivia henkilöitä. Akatemiatyötä tukee Urheiluakatemian johtoryhmä.

2.2 Organisaatio

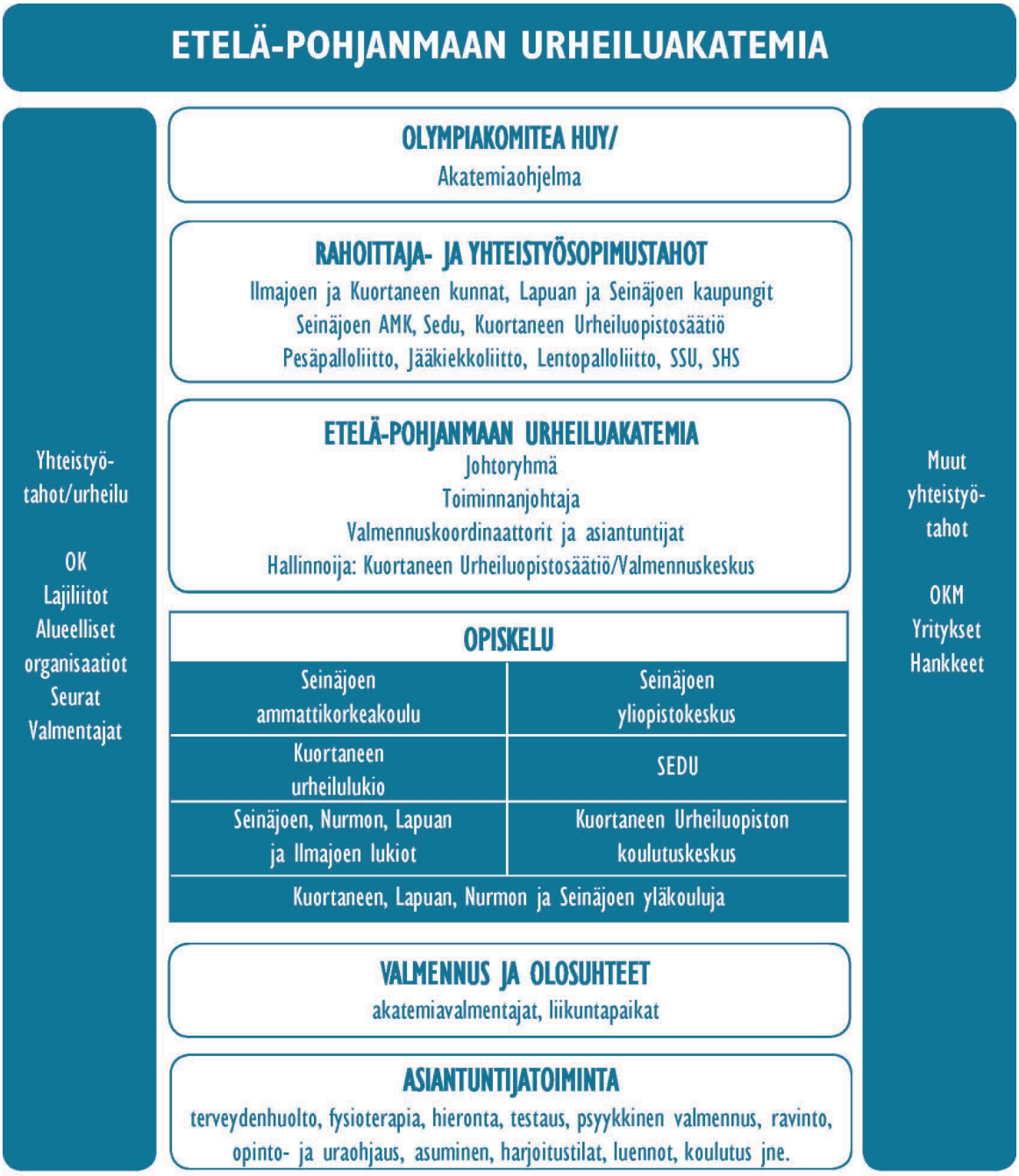

Akatemiatoiminnassa urheilija on aina keskiössä, organisaation kaikkien rakenteellisten ja toiminnallisten osien tukiessa urheilijan kehittymistä sekä opiskelijana että urheilijana tavoitteena menestyvä valmentautuminen.

2.3 Kunnat, kaupungit, oppilaitokset ja Kuortaneen Urheiluopistosäätiö

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemian 14. lukuvuotena maakunnan kunnista ja kaupungeista akatemiatoiminnassa olivat mukana Ilmajoki, Kuortane, Lapua ja Seinäjoki. Muista akatemian alkuperäisen puitesopimuksen vuonna 2007 allekirjoittaneista tahoista mukana ovat edelleen Kuortaneen Urheiluopistosäätiö, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu ja Sedu.

14-vuotinen akatemiakumppanuus kuvastaa hyvin toimijoiden vahvaa ja pitkäjänteistä sitoutumista akatemiatoimintaan, sen kehittämiseen ja yhteisin tavoitteisiin. Mainінta urheiluakatemiatoiminnasta on myös kirjattu useamman yhteistyötahon omiin strategioihin.

Yhteistyötahojen kanssa solmittujen, pääsääntöisesti kolmevuotisten yhteistyösopimusten avulla kehitetään ja tehostetaan ko. toimijoiden yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian kanssa keskittyen urheilijoiden opetuksen ja päivittäisvalmennuksen järjestämiseen, koordinointiin ja toteuttamiseen, erilaisten asiantuntijatoimintojen tuottamiseen sekä harjoitusolosuhteiden kehittämiseen.

Kuntien ja kaupunkien yleinen rooli akatemiajärjestelmässä on vastata harjoitusolosuhteista ja niiden koordinoinnista paikallinen ja alueellinen päätöksenteko huomioiden. Koulutuksen järjestäjinä ja oppilaitosten ylläpitäjinä kunnan ja kaupungit sitoutuvat akatemiatoimintaan myös oppilaitostensa kautta.

2.4 Muut sopimuskumppanit

Kuntien, kaupunkien ja oppilaitosten lisäksi Urheiluakatemialla oli yhteistyösopimukset seuraavien lajiorganisaatioiden tai valmennus- ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa:

Suomen Jääkiekkoliitto ry/Keskimaan alue, Suomen Pesäpalloliitto ry, Suomen Lentopalloliitto ry/Länsi-Suomen Lentopallo, Suomen Salibandyliitto ry, SJK-juniorit ry, Nurmon Jymy ry, S-Kiekko juniorit ry, SPV ry, Seinäjoen Hiihtoseura ry, Seinäjoen Seudun Urheilijat ry, Fysio 2000, Kuortaneen Kuntopalvelut Oy.

Kuortaneen valmennuskeskusyhteistyön kautta lajiliittokumppaneitamme olivat myös Suomen Jousiampujainliitto, Suomen Jääkiekkoliitto, Suomen Keilailuliitto, Suomen Lentopalloliitto, Suomen Painiliitto, SFI, Suomen Urheiluliitto, Suomen Voimisteluliitto ja Seinäjoen jalkapallokerho.

2.5 Johtoryhmä

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian johtoryhmä 2020 - 2021:

Mikko Huotari	Suomen Pesäpalloliitto
Antti Hänninen	Suomen Jääkiekkoliitto
Jarno Ihme	Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia
Mika Kamunen	Lapuan kaupunki
Tapio Korjus, pj.	Kuortaneen Urheiluopisto
Anne Kotila/Jari Mäkelä	Seinäjoen kaupunki
Mikko Kuivinen	Seinäjoen seudun urheilijat
Maarit Laitinen	Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia
Terttu Karhumaa	Länsi-Suomen Lentopallo
Reija Lepola/Hellevi Lassila	Sedu
Jari Oksanen	Suomen Salibandyliitto
Teemu Rauhala/Mika Hormalainen	Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia
Mika Rinta-Keturi	Seinäjoen Hiihtoseura
Tuija Vasikkaniemi	Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Tuomas Viitasaari	Ilmajoen kunta
Juha Virtanen	Kuortaneen kunta/Kuortaneen urheilulukio

Kaikkien johtoryhmään kuuluvien organisaatiot tukevat akatemiatoimintaa taloudellisesti.

3. OPISKELU JA OPPILAITOKSET

Urheiluakatemiajärjestelmässä päävastuu opetuksen järjestämisestä, opintojen suunnittelusta, opintojenohjauksesta ja seurannasta on oppilaitoksilla. Oppilaitokset ovat olleet aktiivisesti ja pitkäjänteisesti mukana kehittämässä urheilijoiden kaksoisuraa, joustavia opintomahdollisuuksia sekä urheilijan polkua.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemian yhteistyöoppilaitokset ja yhteyshenkilöt 2020 - 2021:

Ilmajoen lukio/valmennuslinja	liikunnanopettaja Markku Neva-Keturi
Jaakko Ilkan koulu	liikunnanopettaja Markku Neva-Keturi
Kuortaneen urheilulukio	rehtori Juha Virtanen
Kuortaneen Urheiluopisto	rehtori Tapio Korjus
Kuortaneen yhteiskoulu	rehtori Sanna Koivisto
Lapuan lukio	rehtori Kaisa Piiparinen
Lapuan yläkoulu	rehtori Petri Saunamäki
Nurmon lukio	rehtori Pekka Manninen
Nurmon yläaste	rehtori Teemu Tassi
Pruukin yhtenäiskoulu	opinto-ohjaaja Pirjo Rajala
Sedu	liikunnanopettaja Teemu Joensuu
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	opiskelijapalvelujen suunnittelija Päivi Vähäsalo
Seinäjoen lukio	rehtori Teijo Päkkilä, opinto-ohjaaja Elina Pöyhönen
Seinäjoen lyseo	rehtori Kaisa Isotalo
Seinäjoen yhteiskoulu	rehtori Jari Noponen, opinto-ohjaaja Heidi Joensuu
Seinäjoen yliopistokeskus	koulutussuunnittelija Aira Metsä-Ketelä

Yhteisiä lähi- tai etätapaamisia oppilaitosten edustajien ja akatemiavalmentajien kanssa järjestettiin neljä kertaa lukuvuoden aikana. Oppilaitosten edustajat ja akatemia-valmentajat tekevät myös yhteistyötä aina, kun urheilijoiden opintojen tai harjoittelun sujuminen sitä edellyttää.

Oppilaitosyhteistyöhön kuuluu myös mahdollisuus oppilaitosten opetustilojen veloituksettomaan hyödyntämiseen esim. luentokäytössä.

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia sai joulukuussa 2020 ensimmäisen virallisen urheiluyläkoulun, kun Kuortaneen yhteiskoulu hyväksyttiin Olympiakomitean yläkouluverkostoon. Urheiluyläkoulun oppilaat valmentautuvat yhdessä urheilulukiolaisten kanssa ja kokonaisuus suunnitellaan yhteistyössä urheiluoppilaitoksen, urheiluakatemian ja lajin kanssa. Kuortaneen malli on suunnattu esisijaisesti 9-luokkalaisille urheilijoille, jotka ovat urheillisesti lajissaan sillä tasolla, että voivat tavoitteellisesti ja turvallisesti harjoitella vanhempien urheilijoiden kanssa, mutta koululla on valmius ottaa mukaan myös 8-luokkalaisia.

Jatkossa virallisia urheiluyläkouluja saadaan toivottavasti muillekin akatemiapaikkakunnille.

URHEILUOPPILAITOS
Kuortaneen yhteiskoulu

Kuortaneen yhteiskoulu

Lukuvuoden alussa ensimmäinen opiskelija aloitti Sedun räätälöimän työvaltaiseen oppimiseen perustuvan opiskelun (sosiaali- ja terveysala) Kuortaneella. Valitettavasti vallitseva koronatilanne asetti opiskelulle omat haasteensa. Sedu tarjoaa myös jatkossa maajoukkuetasoisille urheilijoille mahdollisuuden suorittaa Kuortaneella toisen asteen ammatillisia tutkintoja joko oppi- tai koulutussopimuksella paikallisissa yrityksissä.

Seinäjoen lukiossa aloitettiin syksyllä 2020 toisen asteen akatemiaurheilijoille suunnattu valmennusopin kurssi, joka on laadittu Olympiakomitean Kasva urheilijaksi -materiaalien pohjalta. Kurssi voidaan toteuttaa lähi- tai etäopetuksena ja kaikki kurssimateriaali löytyy Google Class Room -alustalta.

Jatkossa valmennusoppikurssi on tarkoitus tarjota Seinäjoen lukiossa vapaavalintaisena kurssina ja myöhemmin valmennusopin opetusta tarjotaan myös Sedulle sekä Lapuan että Ilmajoen lukioille. Kuortaneella valmennusoppi on jo lukiolaisten lukujärjestyksessä, mutta tavoitteena on yhdenmukaistaa Kuortaneen sisällöt Seinäjoen mallin mukaiseksi.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa on työstetty lukuvuoden aikana uusia polkuja urheilijoille tutkinto-opiskeluun liittyen. Jatkossa SeaMKista on mahdollista varmistaa opiskelupaikka mm. ammatillisen toisen asteen väylää, lukioväylää ja yleistä avointa AMK-väylää hyödyntäen. Lisäksi urheilijoille tutkinto-opiskelijoina on mahdollisuus suorittaa eri tieteenaloille heille räätälöityjä opintokokonaisuuksia ja suuntautumismahdollisuuksia sekä urheilujohtamisen opintoja.

4. LAJIT JA URHEILIJAT

EP:n Urheiluakatemia on avoin kaikkien lajien urheilijoille. Kuluneen lukuvuotena urheiluakatemian valmennuslajeja olivat jalkapallo, jääkiekko, keilailu, kestävyyslajit (maastohiihto, suunnistus, ampumahiihto, kestävyysjuoksu, pikaluistelu), koripallo, lentopallo, paini, pesäpallo, salibandy ja yleisurheilu. Lisäksi Ilmajoella ja Lapualla toimi monilajiryhmä.

Muut urheiluakatemiassa edustettuina olleet lajit olivat: ammunta, amerikkalainen jalkapallo, golf, moottoriurheilu, painonnosto, pikaluistelu, taitoluistelu, tanssi ja voimanosto.

Eeli Kujanpää ja Emilia Väistö edustivat Suomea golfin EM-joukkuekisassa heinäkuussa 2021.

Olympiakomitean valtakunnallisen ohjeistuksen mukaan akatemiaurheilijoiksi hyväksytään urheilijoita, jotka ovat lajissaan ikäluokkansa kansallista tai kansainvälistä kärkitasoa, tähtäävät kansalliselle tai kansainväliselle huipulle tai ovat kansallista haastajatasoa. Akatemiaan voidaan valita myös maakunnallisen haastajatason urheilijoita lajien toivomuksesta.

Urheilijavalintojen pohjana on Olympiakomitean lajiliittopisteytysjärjestelmä, jonka kautta saatujen pisteiden perusteella akatemia teki urheilijavalintansa. Pesäpallossa, salibandyssä ja kestävyyslajeissa akatemiaan hakeville urheilijoille järjestettiin lisäksi testipäivä. Kaikki Kuortaneen urheilulukiolaiset saivat automaattisesti akatemiaurheilijastatuksen.

Toimintaympäristössä toimi viime lukuvuotena mm.:
- Länsi-Suomen lentopallon alueellinen valmennuskeskus, Seinäjoki
- Pesäpalloliiton valmennuskeskittymä, Kuortane - Seinäjoki
- Pesäpalloliiton valtakunnallinen päävalmennuskeskus, Kuortane
- Jousiampujainliiton valtakunnallinen päävalmennuskeskus, Kuortane
- Jääkiekkoliiton/Keskimaan alueen harjoittelukeskus, Seinäjoki
- Jääkiekkoliiton tyttöjen virallinen valmennuskeskus ja yksi nuorten valtakunnallisista valmennuskeskuksista, Kuortane
- Keilailuliiton valtakunnallinen valmennuskeskus, Kuortane
- Lentopalloliiton valtakunnallinen valmennuskeskus, Kuortane
- Luisteluliiton valmennuskeskus, Seinäjoki
- Painiliiton päävalmennuskeskus, Kuortane ja valtakunnallinen valmennuskeskus, Ilmajoki
- Salibandyliiton alueellinen harjoituskeskus/valmennuskeskittymä, Seinäjoki
- Seinäjoen Jalkapallokerhon jalkapallon harjoituskeskus, Seinäjoki - Kuortane
- Uimaliiton harjoituskeskus, Kuortane
- Urheiluliiton valmennus- ja koulutuskeskus, Kuortane
- Voimisteluliiton valtakunnallinen telinevoimistelun keskus, Kuortane

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemiaan kuului yhteensä 422 urheilijaa/31.12.2020. Akatemiaurheilijoista 72 opiskeli perusopetuksen puolella.

URHEILIJAT LAJEITTAIN JA TASOITTAIN/31.12.2020							
Laji	**Naiset**	**Miehet**	**Yhteensä**	**%**	**Taso 1**	**Taso 2**	**Taso 3***
Jalkapallo	5	39	44	10,4	0	14	30
Jääkiekko	27	31	58	13,7	2	25	31
Keilailu	8	9	17	4,0	2	11	4
Koripallo	3	3	6	1,4	0	2	4
Lentopallo	33	27	60	14,2	1	36	23
Paini	9	37	46	10,9	5	33	8
Pesäpallo	27	25	52	12,3	0	4''	48
Salibandy	2	20	22	5,2	0	4	18
Yleisurheilu	28	26	54	12,9	3	17	34
Kestävyys/ monilajiryhmät/ muut lajit	29	34	63	15,0	3	10	50
Yhteensä	**171** (40,5 %)	**251** (59,5 %)	**422**	**100**	**16**	**156**	**250**

*Olympiakomitean urheiluakatemiaurheilijoiden kolme tasoryhmää:
Taso 1: OK:n ja Paralympiakomitean tukiurheilijat sekä vastaavat ei-olympialajien urheilijat.
Taso 2: aikuisten tai nuorten maajoukkuetason urheilijat
Taso 3: haastajatason urheilijat

'' Miesten, naisten, tyttöjen tai poikien itä-länsi -edustus ko. lukuvuotena

URHEILIJAT OPPILAITOKSITTAIN/31.12.2020		
Akatemiaoppilaitos	**Akatemiaurheilijat**	**%**
Ilmajoen lukio	9	2,1
Sedu/Lapua, Seinäjoki, Ilmajoki	16	3,8
Kuortaneen urheiluopiston koulutuskeskus	17	4,1
Kuortaneen urheilulukio	158	37,4
Lapuan lukio	12	2,8
Nurmon lukio	23	5,5
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	8	1,9
Seinäjoen lukio	68	16,1
Yläkoulut	72	17,1
Muut oppilaitokset	6	1,4
Ei opiskelevat urheilijat	33	7,8
Yhteensä	**422**	**100**

5. VALMENTAJAT, VALMENNUS JA HARJOITTELU

5.1 Valmentajat

Akatemian valmennuspäällikkönä toimi 31.12.2020 saakka Teemu Rauhala ja 1.1.2021 alkaen Mika Hormalainen. Valmennuspäällikön vastuulla on akatemiavalmennuksen koordinointi, konsultointi ja akatemian päävalmentajan tehtävät. Valmennuspäällikön avaintehtäviä ovat toimintaympäristössä työskentelevien valmentajien valmennusosaamisen lisääminen, valmentajaverkoston ja valmentajien yhteistyön kehittäminen sekä valmennuksen laadun varmistaminen.

Lisäksi valmennuspäällikkö suunnittelee lajien menestyssuunnitelmien mukaista pitkäjänteistä asiantuntijatoimintaa ja kehittää valmennusjohtoista asiantuntijatoimintaa toimintaympäristön päälajien kanssa niiden tarpeiden mukaisesti

Valmennuskoordinaattorin Jarno Ihmeen toimenkuvaan kuuluivat mm. valmennuksen ja urheilijoiden arjen kehittäminen kohti ”yhtä valmennusta”, joukkuelajien valmentajaverkoston kartoittaminen ja yhteydenpito urheiluakatemian valmennusryhmissä harjoittelevien urheilijoiden harjoittelusta seuroissa vastaaviin valmentajiin, joukkuelajin valtakunnallisten valmennuksen linjausten tunteminen ja valmennusosaamisen kehittymisen ohjaaminen ja edistäminen joukkuelajien näkökulmasta. Lisäksi hän on vastannut valmennusoppikokonaisuuden laatimisesta sekä ollut mukana SeAMK-yhteistyössä.

Yläkoululeirivalmennuksesta, koulutuksen sisällöistä ja toiminnan koordinaatiosta vastasi yläkoulukoordinaattori Pekka Lahtinen.

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian toimintaympäristössä valmennuksesta vastaavat ammattivalmentajat/liikunnanopettajat yhteistyössä urheilijoiden seura- ja henkilökohtaisten valmentajien sekä lajiliittojen kanssa. Valmentajien avulla toteutetaan pitkäjänteistä ja laadukasta valmennustoimintaa, jota kehitetään akatemiavalmentajien välisellä tiiviillä yhteistyöllä ja koulutuksella.

Toimintaympäristöissä toimivat valmentajat muodostavat valmentajayhteisön, joka mahdollistaa valmennusosaamisen kehittämistä ja yhdessä tekemistä. Tavoitteena on kehittää toimintatapoja, joissa valmentajat yli lajirajojen kohtaavat toisensa säännöllisesti, jakavat tietoaan ja näkemyksiään, kuuntelevat toisiaan ja osallistuvat näin itsensä ja oman toimintaympäristönsä kehittämiseen. Yhteisön toiminnassa huomiota kiinnitetään myös jaksamiseen vertaistukeen, mentorointiin ja työssä oppimisen tukeen.

Toimintaympäristön akatemiavalmentajat kokoontuivat yhteisiin valmentajapalavereihin ja aamukahvitilaisuuksiin keskustelemaan ajankohtaisista teemoista koronatilanteen sallimissa rajoissa. Jatkuva valmentajaverkoston ja -osaamisen kehittäminen on yksi akatemiatoiminnan keskeisistä tehtävistä.

Akatemiavalmentajat tapasivat myös yhteistyöoppilaitosten opinto-ohjaajia ja muita koulujen edustajia sekä etänä että lähipalavereissa.

Seinäjoen, Ilmajoen ja Lapuan lajivalmentajat/-koordinaattorit 2020 – 2021

Jalkapallo	Brian Page, SJK Talent-valmentaja/kevätlukukausi
	Jyri Hietaharju, SJK-juniorit, valmennuspäällikkö
Jääkiekko	Tuomas Takala, S-Kiekko Juniorit, valmennuspäällikkö
	Jukka Hakala, S-Kiekko Juniorit, U20-päävalmentaja
Kestävyyslajit	Mikko Kuivinen, SSU ry, valmentaja
Koripallo	Ville Turja, Lapuan Korikobrat, päävalmentaja
Lentopallo	Slobodan Krljic, Nurmon jymy, valmentaja
	Katariina Toivola, Nurmon Jymy (koordinaatio)
Monilajiryhmä	Tiina Salo, LiTM, ravitsemusasiantuntija, Lapua
	Markku Neva-Keturi, liikunnanopettaja, Ilmajoki
Paini	Jarkko Ala-Huikku, NOV
	Marko Yli-Hannuksela, NOV
Pikaluistelu	Pirjo Lehtinen, NOV (lajivalmennus kestävyysryhmän sisällä)
Pesäpallo	Antti Kuusisto, liikunnanopettaja, Seinäjoki
	Aino-Kaisa Mantere, Seinäjoki
Salibandy	Mikko Helanen, Suomen Salibandyliitto, aluevastaava ja
	Jarno Ihme, liikunnanopettaja
Yleisurheilu	Helinä Koivumäki, SSU

Kuortaneen valmennusryhmien lajivalmentajat 2020 – 2021

Kestävyyslajit	Mikko Kuivinen, valmentaja
Jalkapallo	Toni Lehtinen, valmentaja, SJK
	Asko Ristimäki, valmentaja
	Mika Hormalainen, fysiikkavalmentaja
Jääkiekko	Mira Kuisma, NOV
	Arttu Sissala, valmentaja
	Sofia Pohjanen, valmentaja
Keilailu	Piritta Maja, valmentaja
Lentopallo	Nicolas Buser, valmennuskeskusvalmentaja, NOV
	Tapio Kangasniemi, naisten ja tyttöjen päävalmentaja, NOV

Paini	Ville Pasanen, valmentaja
	Ahto Raska, NOV (syyslukausi)
	Tiina Vainionpää, valmentaja
Pesäpallo	Tomi Niskanen, Lapuan Virkiä, pelinjohtaja
	Jussi Jänkä, liikunnanopettaja
Yleisurheilu	Olga Hämäläinen, valmentaja
	Mikko Latvala, valmentaja
	Petteri Piironen, NOV

Lisäksi keväästä 2021 lähtien Antti Haapakoski ja Tero Pitkämäki liittyivät akatemiavalmentajien ryhmään vahvistamaan urheilulukiolajien valmennusta.

Antti Haapakoski

Tero Pitkämäki

5.2 Valmennus

Akatemiavalmennuksen toteuttamisen ja linjausten päävastuu on lajiliitoilla, lajiliittojen alueorganisaatioilla ja paikallisilla urheiluseuroilla. Urheiluakatemian roolina valmennuksessa on koordinoida ja konsultoida akatemiavalmennusta, kehittää valmentautumisolosuhteita, valmentajien työympäristöä ja koko alueen valmentajayhteisöä sekä tarjota valmentajille koulutusmahdollisuuksia. Akatemiavalmennuksessa hyödynnetään toimintaympäristön tarjoamaa korkeatasoista valmennusosaamista ja olosuhteita.

Urheiluakatemiavalmennus pyrkii takaamaan urheilijoilleen kansainvälisen vertailun kestävän päivittäisvalmennuksen ja toimintaympäristön.

Urheiluakatemiavalmennuksen tavoitteena on ohjata urheilijat säännölliseen, päämäärätietoiseen ja vastuulliseen huippu-urheilun vaatimukset täyttävään kokonaisvaltaiseen harjoitteluun. Akatemiaurheilijoille luodaan mahdollisuus kehittyä urheilijoina, saavuttaa valmennusolosuhteilla, -ympäristöllä ja asiantuntijapalveluilla mitattuna kansallinen huippu-taso ja ottaa askel kohti kansainvälisiä kilpa-areenoita tai niillä jo oltaessa, menestyä kovassa kansainvälisessä kilpailussa.

Lisäksi valmennuksen tavoitteena on edistää urheilijoiden kasvua itsenäisinä ihmisinä, tukea heidän kouluttautumistaan/työuraansa, kannustaa heitä ymmärtämään huippu-urheilun vaatimukset ja saavuttamaan ura huippu-urheilijoina. Valmennuksen eri osa-alueilla hyödynnettiin Olympiakomitean julkaisemien Kasva urheilijaksi ja Kehity huippu-urheilijaksi -materiaaleja.

Yläkouluvaiheessa valmennuksen tukee urheilusta innostuneen nuoren kasvua terveeksi urheilijaksi ja luoda valmiuksia tulevaisuuden vaativampaa harjoittelua varten.

Toisella asteella valmennuksen tukee tavoitteellista valmennusprosessia. Opiskelun ja harjoittelun yhteensovittaminen urheilun ehdoilla tapahtuu yhteistyössä urheilijan, valmentajan ja koulun kanssa. Valmentautuminen kehittyy progressiivisesti koko toisen asteen aikana, ja kehittymistä seurataan lajissa sekä eri ominaisuuksien osalta. Asiantuntijoita käytetään valmennusprosessin tukena niin valmentajan kuin urheilijan osaamisen kehittymiseksi.

Huippuvaiheessa valmentautuminen tapahtuu toimintaympäristössä, mikä luo mahdollisuuden menestykselle ja huippusuorituksille. Suorituskyvyn optimointi tapahtuu suunnitelmallisella valmennusprosessilla, jossa on tuki eri alojen asiantuntijoilta.

Urheiluakatemian koordinoima valmennustyö kohdentuu ensisijaisesti valittuihin kansallisiin (OK) ja alueellisiin painopistelajeihin akatemiaohjelman arvojen ja tavoitteiden mukaisesti.

5.3 Harjoittelu

Tiivis yhteistyö akatemia- ja maajoukkue-, seura- ja henkilökohtaisten valmentajien kanssa mahdollistaa urheilijalle kahden täysipainoisen harjoituksen päivärytmin myös opiskelujen aikana.

Kuortaneen urheilulukiolaiset harjoittelivat viitenä päivänä viikossa koulupäivän aikana. Seinäjoen ja Ilmajoen harjoitusryhmissä akatemiaharjoituksia järjestettiin kouluaikana neljä kertaa viikossa (ma - to) lentopalloilijoille, yleisurheilijoille, pesäpalloilijoille, salibandynpelaajille, painijoille ja kestävyyslajin urheilijoille sekä kolme kertaa viikossa (ti - to) jalkapalloilijoille ja jääkiekkoilijoille. Lapualla koripalloilijat ja monilajiryhmän urheilijat harjoittelivat kolme kertaa viikossa (ma, ke ja pe). Akatemiaan valituilla yläkoululaisilla (9-luokkalaiset) on mahdollisuus osallistua ohjattuun lajiharjoitteluun Kuortaneella päivittäin ja muilla harjoituspaikkakunnilla kerran viikossa tai lukujärjestyksen salliessa niin usein kuin mahdollista.

Harjoittelu tapahtui kaikissa akatemian valmennuslajeissa lajivalmentajien ohjauksessa. Harjoituksia ei järjestetty koeviikoilla (lukuun ottamatta yläkoululaisia ja Kuortaneen ryhmiä) eikä koulujen loma-aikoina. Harjoittelun rytmittämisessä otettiin huomioon yksilölliset tavoitteet sekä lajikohtaiset painotukset yhteistyössä seura-/henkilökohtaisten valmentajien kanssa.

Harjoitusviikko rakentui lajiharjoittelusta, fyysisten ominaisuuksien kehittämisestä, lihashuollosta, palautumisesta ja yhteistoiminnallisesta harjoittelusta ennalta suunnitellut ohjelman mukaisesti. Harjoittelun sisällöt, painotukset ja tavoitteet määriteltiin lajikohtaisesti lajin opetussuunnitelmassa. Kaikissa lajiryhmissä valmentajat laativat jaksokohtaiset suunnitelmat oman ryhmänsä harjoittelusta Akatemian Extranettiin.

Akatemiaurheilijoiden harjoituskäyttöön pyritään saamaan toimintaympäristön parhaat harjoitusolosuhteet.

5.4 Yläkoulutoiminta

Urheiluakatemian ensimmäisen virallisen urheiluyläkoulu, Kuortaneen yhteiskoulu, sai urheiluyläkoulustatuksen joulukuussa 2020. Kuortaneen yläkoulumalli on ns. ”Urheiluyläkoulut urheiluoppilaitosten ja valmennuskeskusten/urheiluopistojen yhteydessä” ja tätä mallia tullaan toteuttamaan jatkossa myös mm. Vuokatti-Ruka Urheiluakatemiassa.

Urheiluakatemian toimintaympäristössä oli kaksi muuta yläkoulua, Seinäjoen yhteiskoulu ja Nurmon yläaste, joissa toimii liikuntaluokkia kaikilla luokka-asteilla. Oppilaat liikuntaluokille valittiin koulujen omien soveltuvuustestien perusteella.

Lisäksi Seinäjoen Lyseo, Pruukin yhtenäiskoulu, Jaakko Ilkan koulu Ilmajoella ja Lapuan yläaste mahdollistavat oppilailleen osallistumisen urheiluakatemiaharjoitteluun.

Yläkoululaisten normaalin päivittäisvalmennuksen lisäksi toimintaympäristössä toteutettiin valtakunnallista Olympiakomitean yläkoulutoiminnan sisältöjen mukaista yläkoululeiritystä yhteistyössä Kuortaneen kunnan kanssa. Toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kehittämisestä vastasi koordinaattori Pekka Lahtinen. Vuoden 2020 aikana Kuortaneella järjestettiin lähes 60 yläkoululeiriä 11 eri lajissa. Yläkoululeiritys oli yksi niistä harvoista leiritysmuodoista, joiden toteutumiseen koronatilanne vaikutti hyvin vähän.

5.5 Olosuhteet

Kaupungeilla ja kunnilla on ensisijainen rooli harjoittelupaikkojen tarjoajina. Esimerkiksi Seinäjoen, Lapuan ja Ilmajoen kunnalliset liikuntapaikat olivat yhteistyösopimusten mukaisesti kaikkien akatemian urheilijakortin lunastaneiden urheilijoiden käytössä veloituksetta myös akatemiaharjoitusten ulkopuolisina aikoina varaustilanteen mukaan.

Kaupungit tukivat akatemian toimintaa myös antamalla akatemian harjoituskäyttöön subventoiduilla hinnoilla sellaisia yhtiöitettyjä liikuntatiloja, joissa kaupungit ovat osakkaina. Lisäksi esim. Kuortaneen Urheiluopisto antoi perusliikuntatilojaan (esim. Kuortanehalli) lukuvuosimaksun maksaneiden urheiluakatemialaisten käyttöön veloituksetta.

Maksulliset liikuntatilat (mm. Seinäjoki Areena, WallSport Areena ja CrossFit Lapua) olivat edelleen akatemiaurheilijoiden käytössä varattuina akatemiaharjoitusaikoina.

Vallinneesta koronatilanteesta huolimatta maakunnan liikuntapaikat pystyttiin pitämään avoimina lähes koko lukuvuoden pienillä rajauksilla ja kaupungit ja kunnat mahdollistivat harjoitustilojen käytön maajoukkuetasoisille urheilijoille kiitettävästi lainsäädännön sallimissa rajoissa myös sulkuaikoina.

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemialla on olosuhdetyöryhmä, joka toimii maakunnan kilpa- ja huippu-urheilun toimintaolosuhteiden yhteistyöelimenä ja kaupunkien ja kuntien liikuntatoimet voivat hyödyntää sitä esim. liikuntapaikkarakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Toimintaympäristön olosuhdeasioista vastaavana henkilönä toimi Jarmo Luuri.

6. ASIANTUNTIJATOIMINTA

Urheilijan tuloksekas valmentautuminen vaatii toimivan ja monialaisen taustaverkoston. Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia on koonnut valmentautumista tukevia asiantuntijatoimintoja helposti saavutettavaksi verkostoksi urheilijoiden ja valmentajien tueksi. Monipuolisen osaajaverkoston avulla akatemia pyrkii kehittämään osaamista, johon tavoitteellisesti työskentelevät urheilijat ja valmentajat voivat tukeutua yhtenä olennaisena osana omaa valmentautumistaan.

Asiantuntijatoiminta linkittyy osaksi urheilijoiden, joukkueiden ja lajien valmennusta. Tavoitteena on menestystä ja tuloksen tekemistä tukeva toimintakulttuuri ja toimintaympäristö, jossa jokainen toimija työskentelee yhteisten tavoitteiden suunnassa. Valmentaja johtaa prosessia, jossa asiantuntijat ovat mukana lisäämässä valmentautumisen laatua omalla asiantuntijuudellaan.

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia noudattaa asiantuntijatoiminnassaan Olympiakomitean asiantuntijatoiminnan linjauksia ja niiden pohjalta akatemialle on myös laadittu oma soveltamisohjeistus asiantuntijatyön käytännön toteutuksesta omassa toimintaympäristössämme. Linjauksia pyritään viemään valmentajien arkeen teema kerrallaan. Tavoitteena on integroida toiminta osaksi urheilijoiden ja lajien valmennusprosesseja urheilijan ja lajin tarpeiden mukaan räätälöiden sekä pyrkiä yhdessä tehden kohti lajien määrittämiä tavoitteita. Valmentajan tehtävänä on johtaa prosessia ja olla tietoinen asiantuntijatoiminnan mahdollisuuksista toimintaympäristössä.

Ensisijaisesti asiantuntijapalveluita kohdennetaan toimintaympäristömme päälajien maajoukkuetasoisten urheilijoiden käyttöön. Urheilijoiden terveydenhuollossa painopiste on aina ennalta ehkäisevässä toiminnassa. Esimerkiksi psyykkisen valmennuksen resurssia ei käytetä psykiatrisen oireilun hoitoon, vaan toimenkuva on valmentautumisprosessin tukemisessa ja ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian toimintaympäristössä valmennuksen asiantuntijatyötä koordinoimaan ja kehittämään on muodostettu moniammatillinen asiantuntijatiimi, jonka vetäjänä toimii ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Janne Jousmäki.

Asiantuntijatoiminta muodosti koronalukuvuodesta huolimatta edelleen yhden akatemian suurimmista kulueristä. OKM:n urheiluakatemioille ja niiden toimintaympäristöille myöntämä, akatemiakoordinaation ja asiantuntijatoiminnan kustannuksiin tarkoitettu valtionapu mahdollisti urheiluakatemialle entistäkin laajemman ja monipuolisemman asiantuntijatarjonnan sekä palvelujen integroinnin huipputasolla päälajien kanssa osaksi päivittäisvalmennusta.

Valtionavustuksen tuella pystyimme ensimmäistä kertaa palkkaamaan psyykkisen valmentajan kokopäivätoimiseen työsuhteeseen sekä resursoimaan lisää tunteja mm. fysioterapiapalveluihin (urheilufysioterapeutti säännöllisesti mukana lajin valmennuksessa) ja ravintovalmennukseen. Myös valtionavun käytön sallimista lajivalmennukseen hyödynnettiin.

Lukuvuoden aikana urheilijoille käytössä oli seuraavia asiantuntijapalveluita:
- liikuntalääketieteen erikoislääkärin tekemät terveystarkastukset laboratorio- ja EKG-kokeineen + influenssarokotteet
- fysioterapia ja hieronta
- urheilijatestaus
- psyykkinen valmennus (urheilijan suorituskykyisyyden kehittämiseen tähtäävä konsultaatio ja valmentajien työnohjaus)
- ravintovalmennus
- asiantuntijoiden harjoitusvierailut/valmennuskonsultaatiot harjoitustilanteissa/luennot
- liikuntapappi

Psyykkinen valmentaja Leena Hakala

Ravintovalmentaja Tiina Salo

Fysioterapeutti Ida Voutilainen

7. VIESTINTÄ

Urheiluakatemialle on laadittu oma viestintäsuunnitelma loppuvuodesta 2020. Viestintäsuunnitelma pohjautuu Kuortaneen Urheiluopiston valmennuskeskuksen ja Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian arvoihin ja strategiaan. Viestintäsuunnitelma ohjaa kaikkea Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian viestintää.

Akatemiaviestinnän tarkoituksena on edistää urheiluakatemiatoimintaa sekä maakunnassa että valtakunnallisesti. Viestinnän yleisenä tavoitteena on välittää avoimesti, luotettavasti, nopeasti, tasapuolisesti ja ymmärrettävästi tietoa Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian toiminnasta niille kohderyhmille, niillä välineillä ja sinä ajankohtana miten eri tilanteet vaativat.

Tiedottaminen akatemiaurheilijoille tapahtui pääsääntöisesti valmentajien välityksellä, urheiluakatemian kotisivujen (www.epurheiluakatemia.fi), Facebookin (Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia) ja Instagramin (epurheiluakatemia) kautta, infotilaisuuksissa tai suoraan sähköpostitse/tekstiviestein/WhatsApp-viestein.

Akatemiavalmentajien ja oppilaitosten yhteyshenkilöiden kanssa järjestettiin toimintakauden aikana useita tapaamisia yhdessä ja erikseen. Lisäksi akatemian edustajat ovat vierailleet oppilaitosten järjestämissä vanhempainilloissa ja infotilaisuuksissa pyynnöstä koronarajoitusten sallimissa rajoissa.

Urheiluakatemian muille sidosryhmille tiedottaminen tapahtui pääasiassa nettisivujen, johtoryhmän ja muun täsmäviestinnän välityksellä. Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemian toiminnasta on kirjoitettu säännöllisesti myös maakunnan tiedotusvälineissä.

Lukuvuoden aikana tehtiin myös muutamia kouluvierailuja tai osallistuttiin oppilaitosten järjestämiin tapahtumiin, joiden avulla pyritään lisäämään tietoisuutta akatemiatoiminnasta yleisesti sekä opastamaan urheilijoita akatemiaan hakeutumisesta.

8. URHEILUAKATEMIA- JA MUUT YHTEISTYÖ

Valtakunnallisessa verkostossa oli 19 Olympiakomitean alaisuudessa toimivaa urheiluakatemiaa, joista kuusi eli Etelä-Pohjanmaa, Vuokatti-Ruka, Tampere, Turku, Jyväskylä ja Pääkaupunkiseudun urheiluakatemia (Urhea) jatkoivat ns. valtakunnallisina urheiluakatemioina. Vuokatti-Ruka ja Urhea toimivat myös Olympiavalmennuskeskuksina. Näiden lisäksi urheiluakatemiatoiminnan tyyppistä toimintaa oli käynnissä jossain muodossa usealla muullakin paikkakunnalla.

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia oli lukuvuoden aikana edustettuna erilaisissa vuosittain järjestettävissä urheiluakatemia-, toimintaympäristö tai muissa Olympiakomitean tapaamisissa pääsääntöisesti etänä.

Tiedon- ja kokemusten vaihto sekä ”vertaistuki” erityisesti kuuden muun valtakunnallisen urheiluakatemian ja valmennuskeskusten välillä on edelleen aktiivista ja arjen toimintaa helpottavaa.

Olympiakomitean akatemiaohjelman ja KIHUn Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian ja Kuortaneen valmennuskeskuksen arviointi- ja kehittämispäivä järjestettiin Kuortaneella 21.9.2020. Paikalla oli fyysisesti ja etänä lähes parikymmentä OK:n ja KIHUn edustajaa. Päivän tavoitteena oli syventää verkoston yhteistyötä, varmistaa menestyvän valmentautumisen toteutuminen sekä kehittää edelleen toimintaa ohjeiston ja kriteerien mukaisesti.

Päivän aikana järjestettiin myös kahden tunnit mittainen pyöreän pöydän -keskustelu teemalla ”miten arki ja toiminta toteutuu urheiluakatemiassa, tavoitteena menestyvä valmentautuminen”. Keskusteluun kutsuttiin edustajia toimintaympäristön urheilijoista, painopistelajien valmentajista, keskeisistä asiantuntijoista sekä urheiluoppilaitosten edustajista.

Yhteenvetona päivästä arvioijat totesivat, että toimintaympäristö täyttää pääosin valtakunnalliselle toimijalle asetetut peruskriteerit ja toiminta on hyvällä tasolla, mutta kehityskohteitakin löytyy.

Olympiakomitean ja KIHUn toimintaympäristömme arviointi- ja kehittämispäivä 21.9.2020 Kuortaneella.

Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia toimi yhtensä järjestäjänä järjestyksessään toisessa Olympic Charity Golf -hyväntekeväisyystapahtumassa Etelä-Pohjanmaan Urheilun Tukijat EPUT ry:n ja Kuortane Olympic Training Centerin kanssa 20.8.2020 Ruuhikoskella. Nuorten urheilijoiden tukemiseen tarkoitettu hyväntekeväisyysgolftapahtuma keräsi yhteensä 15.000 € jaettavaksi EPUT ry:n kautta Etelä-Pohjanmaan ja Vaasan seudun urheiluakatemioiden nuorille lahjakkaille tukiurheilijoille.

9. TALOUS

Urheiluakatemian päätuotot vuonna 2020 muodostuivat edellisvuosien tapaan opetus- ja kulttuuriministeriön akatemioille myöntämästä koordinaatioon ja asiantuntijapalveluihin korvamerkitystä erillisavustuksesta (180.000 €/käyttöaika 1.4.2020 – 28.2.2021), kaupunkien ja kuntien maksamista jäsenmaksuista, oppilaitosten maksamista lukuvuosimaksuista, lajeilta ja asiantuntijapalvelutarjoajilta saadusta tuesta sekä akatemiaurheilijoiden itsensä maksamista lukukausimaksuista.

Akatemian tuotot kalenterivuodelle olivat yhteensä n. 275.251,06 € ja kulut 256.487,21 €. Vuoden 2020 tilinpäätös jäi koronan takia hieman ylijäämäiseksi, koska monet toiminnot olivat erityisesti keväällä 2020 koronarajoitusten tai lomautusten takia tauolla. Ylijäämä käytetään akatemiatoiminnan kulujen kattamiseen seuraavien vuosien aikana.

Menoeristä suurimpia olivat koronapandemiasta huolimatta valmentajien ja koordinaation palkka-/ostopalvelukustannukset sosiaali- ja eläkevakuutuskuluineen sekä lomarahoineen (n. 115.000 €). Toimintavuoden aikana Urheiluakatemia maksoi palkkaa/palkkioita 11 päätoimiselle tuntipalkkaiselle laji- tai yleisvalmentajalle tai heidän edustamalleen organisaatiolle. Ilmajoen monilaji- ja painin valmennusryhmien toiminnasta ei aiheutunut urheiluakatemialle palkkakuluja. Myös toinen salibandyvalmentaja teki akatemiavalmennustyötä liiton kustantamana. Kuortaneen urheilulukion valmennuspalkkiot maksettiin lukion omasta budjetista ja akatemia korvaa lukiolle muiden kuin lukiossa opiskelevien akatemiaurheilijoiden osallistumisen urheilulukioharjoitteluun.

Asiantuntijatoiminnan (mm. lääkärintarkastukset, fysioterapia, hieronta, psyykkinen valmennus, testaus, ravintovalmennus jne.) osuus kuluista oli noin 104.000 €. Asiantuntijatoiminnan kulujen selkeä nousu edellisvuodesta johtui pääosin ministeriön avustuksen noususta ja akatemian panostuksesta asiantuntijatoimintojen kehittämiseen. Yhtiömuotoisten liikuntatilojen vuokrat olivat noin 8.500 €. Pienempiä kulueriä muodostivat mm. matka-, toimisto-, harjoitusväline-, kokous- ja materiaalikulut.

Kirjanpidon lukujen isäksi on huomioitava, että koko akatemiaverkoston taloudelliset panostukset akatemiatoimintaan akatemian toiminta-alueella ovat käytännössä moninkertaiset akatemian omaan budjettiin verrattuna (kuntien ja kaupunkien veloituksetta tarjoamat harjoitustilat, lajien tuottama valmennus, oppilaitosten antama opintojenohjaus jne.). Myöskään Kuortaneen urheilulukion akatemiatoimintaan liittyvät tulot ja menot eivät näy akatemian budjetoinnissa, kuten monen muun akatemian kohdalla.

Urheiluakatemian virallinen kirjanpito laaditaan kalenterivuosittain, ei lukuvuosittain, kuten toimintakertomus. Vuoden 2020 vahvistetut kirjanpitoasiakirjat ovat nähtävissä akatemiatoimistolla Kuortaneella.